

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne **MUDr. V. U.** bytom v Z., P. ul. č. X, zastúpenej JUDr. O. Š., advokátom v B., P. č. X, proti žalovanému **M. Z. S. R.** so sídlom v B. ul. L. č.X, o pokutu za porušenie povinnosti pri výkone zdravotníckej starostlivosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2006, č. k. 2S 291/05-62, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2006 č. k. 2S 291/05-62 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného z 20. apríla 2005 Č. X **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. novembra 2006, č. k. 2S 291/05-62, zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného z 20. apríla 2005 Č. X o uložení pokuty vo výške 5 000 Sk za to, že od začiatku roku 2004 nenastúpila do lekárskej služby prvej pomoci (ďalej len „LSPP“) napriek upozorneniu vedúceho odboru zdravotníctva Žilinského samosprávneho kraja z 15. januára 2004. V odôvodnení uviedol, že žalovaný nepochybil, keď vychádzal z právneho záveru, že z § 18 a § 26 zákona č. 277/1994 Z. z.

o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), vyplývali povinnosti zdravotníckeho zariadenia pri výkone zdravotnej starostlivosti, medzi ktorými bola aj povinnosť vykonávať LSPP. Uzavrel, že hoci žalobkyňa neuzavrela zmluvu s prevádzkovateľom stanice LSPP, bola povinná nastúpiť do LSPP. Takáto povinnosť jej vyplývala priamo zo zákona ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na skutočnosť, či žalobkyňa poskytovala zdravotnícku starostlivosť v štátnom alebo v neštátnom zdravotníckom zariadení.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil.

Žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. Tvrdil, že žalobkyňa neuviedla žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250ja v spojení s § 246c OSP/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je treba vyhovieť.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti je zdravotná starostlivosť starostlivosťou o ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia fyzickej osoby (ďalej len "osoba"), ktorú poskytuje zdravotnícky pracovník (§ 54 ods. 3); poskytuje sa v zdraví, v chorobe, v tehotenstve, pri pôrode a v šestonedelí.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 citovaného zákona zdravotná starostlivosť sa poskytuje ambulantne alebo ústavne formou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotnej starostlivosti v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach.

Ambulantná starostlivosť sa poskytuje v ambulanciách, formou návštevnej služby, ďalej v rámci lekárskej služby prvej pomoci a rýchlej zdravotnej pomoci, a to aj v byte chorého alebo na inom mieste, na ktorom treba pacientovi poskytnúť túto starostlivosť.

Podľa § 18 ods. 1 a 3 zákona o zdravotníckej starostlivosti primárna zdravotná starostlivosť je základná ambulantná preventívna a liečebná starostlivosť vrátane sprostredkovania ďalšej odbornej, ambulantnej a ústavnej starostlivosti, návštevnej služby, lekárskej služby prvej pomoci a rýchlej zdravotnej pomoci. Poskytujú ju praktickí lekári pre dospelých, praktickí lekári pre deti a dorast, dorastoví lekári, gynekológovia, zubní lekári a ďalší príslušní zdravotnícki pracovníci.

Lekárska služba prvej pomoci je zdravotná starostlivosť pri náhlom ochorení, zhoršení zdravotného stavu alebo pri ohrození života, ktoré vzniklo v čase mimo riadnej prevádzky zdravotníckeho zariadenia. Lekársku službu prvej pomoci sú povinné vykonávať zmluvné zdravotnícke zariadenia primárnej zdravotnej starostlivosti podľa pokynov lekára samosprávneho kraja.

Podľa § 26 ods. 1 písm. a) zákona o zdravotníckej starostlivosti zdravotnícke zariadenie je povinné poskytovať zdravotnú starostlivosť podľa ustanovení tohto zákona.

Podľa § 54 ods. 1 zákona o zdravotníckej starostlivosti zdravotnú starostlivosť poskytujú zdravotnícki pracovníci.

Podľa § 74 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotníckej starostlivosti Ministerstvo zdravotníctva ako ústredný orgán štátnej správy na úseku zdravotníctva v rámci svojej pôsobnosti odborne usmerňuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Podrobnosti o pravidlách zabezpečenia poskytovania LSPP, vrátane možnosti štátneho krajského, resp. okresného lekára poveriť štátne alebo neštátne zdravotnícke zariadenie poskytujúce primárnu zdravotnú starostlivosť poskytovaním LSPP, upravovalo Odborné usmernenie č. 30 o lekárskej službe prvej pomoci z 1. júna 1998.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) zákona o zdravotníckej starostlivosti štátnu správu na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji ako prenesený výkon štátnej správy vykonáva samosprávny kraj. Na vykonávaní úloh preneseného výkonu štátnej správy

sa v samosprávnom kraji podieľa lekár samosprávneho kraja, ktorý vykonáva štátny dozor, vydáva záväzné opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho dozoru a ukladá pokuty za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi upravujúcimi výkon zdravotníckeho povolania.

Z administratívnych spisov žalovaného vyplýva, že žalobkyňa bola poskytovateľkou zdravotnej starostlivosti ako prevádzkovateľka neštátneho zdravotníckeho zariadenia - ambulancie pre deti a dorast v R.

Žilinský samosprávny kraj podaním z 15. januára 2004 upozornil žalobkyňu na povinnosť vykonávať SSP s poučením, že jej môže byť uložená sankcia podľa § 70 v spojení s § 33 ods. 8 zákona o zdravotnej starostlivosti. Toto podanie bolo žalobkyni doručené 16. januára 2004.

Žilinský samosprávny kraj ako správny orgán prvého stupňa následne listom z 2. februára 2004 oznámil žalobkyni, že proti nej začal správne konanie pre nenastúpenie do služieb LSPP.

V spise sa nachádza oznámenie MUDr. J. R. prevádzkovateľa stanice LSPP na Poliklinike v R. o porušení právnej povinnosti žalobkyne, rozpis služieb s dokladom, že žalobkyňa bola oboznámená s termínom LSPP, aj doklad o tom, že do služby nenastúpila. Prípadné ospravedlnenie jej nenastúpenia do pohotovostnej služby alebo zistenie dôvodov, pre ktoré sa tak stalo sa v spise nenachádzajú.

Žiadne iné dôkazy, na preukázanie skutku, za ktorý bola žalobkyni uložená pokuta, sa v spise nenachádzajú.

V spise sa nachádza doklad, ktorý svedčí o tom, že žalobkyni bol určený deň pohotovostnej služby na 9. januára 2004 až 10. januára 2004, aj doklad o tom, že informovala prevádzkovateľa LSPP o tom, že v uvedený deň do služby nenastúpi. Doklady o tom, že žalobkyňa nenastúpila do služby aj po dátume 16. januára 2004, kedy prevzala upozornenie na následky nesplnenia právnej povinnosti vykonávať LSPP, ani doklady o tom, že jej bol určený ďalší termín služby a že s ďalším termínom pohotovostnej služby bola žalobkyňa oboznámená, sa v spise

nenachádzajú. Nebolo zistené a v spise doložené, v ktorý deň konkrétne po upozornení na následky nenastúpenia do služby nenastúpila do LSPP, ani nebol zistený dôvod, pre ktorý sa tak stalo.

Z rozhodnutí o uložení pokuty nevyplýva presné vymedzenie skutku, za ktorý jej bola uložená sankcia, hoci v konaniach o administratívnych deliktoch (ktorým je aj konanie o uložení sankcie za porušenie povinností podľa zákona o zdravotnej starostlivosti) musí byť vo výroku rozhodnutia uvedený skutok s jeho právnou kvalifikáciou a nielen výška uloženej sankcie. Popis skutku, za ktorý bola sankcia uložená len v odôvodnení rozhodnutia (ktoré navyše nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nevyplýva ani z obsahu spisov) nie je postačujúci.

Len z obsahu rozhodnutí správnych orgánov vyplýva, že žalobkyňa od začiatku roku 2004 nenastúpila do LSPP podľa rozpisu služieb, ktorý vypracoval MUDr. J. R., prevádzkovateľ LSPP v R. a že službu nevykonávala ani po upozornení vedúceho odboru Žilinského samosprávneho kraja z 15. januára 2004.

Keďže z obsahu vykonaného dokazovania nemožno zistiť, za ktoré konkrétne nenastúpenie do LSPP bola žalobkyňa postihnutá uložením sankcie a nebolo preukázané, že by správny orgán vykonal dokazovanie, ktorým bolo preukázané porušenie právnej povinnosti zo strany žalobkyne, nebol konkretizovaný čas, kedy k takémuto porušeniu povinností zo strany žalobkyne došlo a ani správny orgán neskúmal zavinenie žalobkyne a existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a nenastúpením do služby, nemožno považovať rozhodnutie správneho orgánu za zákonné.

Obsah výroku rozhodnutia nezodpovedá obsahu spisov a jeho právne závery tiež nie sú dostatočne zdôvodnené a zodpovedá skutočnosti námietka žalovanej, že žalovaný vo výroku rozhodnutia neuviedol, za ktoré konkrétne porušenie zákona jej bola pokuta uložená.

Odvolací súd preto považuje za predčasné závery súdu prvého stupňa o primeranosti podmienok poskytovania úhrady za LSPP lekárom neštátnych zdravotníckych zariadení, ktoré boli predmetom dohody, uzatvorenej medzi

prevádzkovateľom LSPP a jej poskytovateľom podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, hoci aj odvolací súd zastáva právny názor, že jej neuzavretie nemôže ísť na úkor práv poistencov v danom zdravotníckom obvode a nemôže byť dôvodom na to, aby lekár, ktorý je povinný poskytovať LSPP z tohto dôvodu do LSPP nenastúpil.

Treba tiež pripomenúť, že žalovaný neskúmal, či neuplynula lehota na uloženie sankcie žalobcovi a rovnako nezisťoval, či v dôsledku zmeny zákona o zdravotnej starostlivosti, ku ktorej došlo zákonom č. 576/2004 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2005 (teda pred právoplatným rozhodnutím o veci), nezanikla trestnosť skutku, za ktorý bola sankcia uložená, lebo aj v konaní o priestupkoch platí zásada trestného práva, podľa ktorej nemožno potrestať fyzickú osobu za skutok, ktorý v čase rozhodovania nemal za následok porušenie povinností, ani nemožno uložiť sankciu, ktorá je vyššia, ako bola sankcia v čase spáchania skutku, alebo sankciu, ktorá je vyššia, ako sankcia v čase rozhodovania o treste za priestupok. Táto zásada platí aj v prípade, ak sa konania, začaté podľa doterajších predpisov, majú podľa nich aj skončiť.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobcu považoval za dôvodné a napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne nesprávny podľa § 250ja ods. 4 OSP zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, lebo právny zástupca žalobcu v lehote podľa § 151 ods. 2 OSP nevyčísľil a iné trovy konania žalobcovi zo spisu nevyplývajú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová